Raadsinformatiebrief

Datum	12 december 2023	Zaaknummer	2477073
		Portefeuille	Ruimtelijke ordening en infrastructuur
			J.T. van Burgsteden
Onderwerp	Beleidsvoornemens en beheerplan gemeentelijke begraafplaatsen Meierijstad		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
Beleidsvoornemens en beheerplan begraafplaatsen in Meierijstad

Aanleiding
Naar aanleiding van actuele ontwikkelingen, zoals afname van het aantal begrafenissen, en de motie vanuit de raad inzake islamitisch en natuurbegraven (3-11-2022, zaaknummer 2233779), is de behoefte ontstaan om het beleid en beheer van de begraafplaatsen te actualiseren.

Kernboodschap
Door middel van deze beleidsvoornemens en beheerplan wil de gemeente Meierijstad de werkzaamheden ten behoeve van de uitvoering van het beheer en onderhoud en het taakveld begraven actualiseren en concretiseren. De beleidsvoornemens en beheerplan biedt houvast in de sturing richting toekomstbestendige begraafplaatsen. Met dit beleidsplan kan blijven voorzien in een goed en passend beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen in Meierijstad.

In de voorliggende beleidsvoornemens en beheerplan begraven wordt het volgende geadviseerd:

- De begraafplaats aan de Zandkantsestraat in Schijndel is op dit moment niet aantrekkelijk en alleen toegankelijk voor nabestaanden met een sleutel van de poort. Voor de begraafplaats aan de Zandkantsestraat (Schijndel) zijn daarom vier scenario's uitgewerkt. De komende tijd worden de vier scenario's onderzocht. De keuze en de afweging zal aan het college worden voorgelegd.
- Natuur begraven en Islamitisch begraven passen niet binnen de contouren van de huidige gemeentelijke begraafplaatsen. De gemeente wil uiteraard meedenken bij particuliere initiatieven op dit gebied. Binnenkort zullen de resultaten uit het beleidsplan en de mogelijke vervolgstappen en wensen besproken worden met de islamitische organisaties.
- De mogelijkheden voor uitbesteding van de taken met betrekking tot het begraven worden nader onderzocht. Hier zitten voor- en nadelen aan vast die afgewogen moeten worden.
- Ecologisch/natuurlijk beheer past binnen het beleid van de gemeente. Het betekent o.a. dat op de begraafplaatsen zo veel als mogelijk groen wordt toegevoegd.

- Toevoegen van extra graftermijnen, zodat de keuze groter wordt voor nabestaanden. Dit wordt geregeld in de nog op te stellen beheerverordening voor gemeentelijke begraafplaatsen Meierijstad.
- Er blijkt een toenemende behoefte te zijn naar meer variatie in de asbestemming. Op de begraafplaatsen Zuidergaard en Ottenstraat is het mogelijk een urnentuin met urnengraven te creëren.
- In het huidige beheersysteem is het mogelijk een webagenda op te nemen, waarin begrafenisondernemers zelf de begrafenis kunnen plannen. Dit betekent dat administratief medewerkers niet meer in het weekend of ‘s avonds bereikbaar hoeven te zijn voor het vastleggen van begrafenissen.

Islamitisch begraven

De raad heeft in een motie de vraag gesteld de mogelijkheden voor islamitisch begraven op de gemeentelijke begraafplaatsen te onderzoeken (3-11-2022, zaaknummer 2233779). In de motie wordt het college verzocht:

- om bij het onderzoek naar behoefte en capaciteit van de gemeentelijke begraafplaatsen (blz. 25 programmabegrotíng) ook de mogelijkheden voor inrichting van islamitische graven op gemeentelijke begraafplaatsen te onderzoeken;
- te bezien aan welke voorwaarden locatie(s) voor islamitische begraafplaatsen dienen te voldoen;

Beide vragen zijn meegenomen bij het opstellen van het beleidsplan. Uit het onderzoek blijkt dat binnen de gemeente Meierijstad op dit moment geen islamitische begraafplaats en/of islamitisch deel op een van de begraafplaatsen aanwezig is. In de omgeving zijn er de volgende mogelijkheden:

- Islamitische begraafplaats te Helmond
- Islamitisch deel op begraafplaats Oude Baan te Rosmalen
- Islamitische deel op begraafplaats Oude Landen te Nuenen
- Islamitisch deel op begraafplaats Bloemendeel te Waalwijk
- Islamitisch deel op begraafplaats Roostenhof te Eindhoven

Van oudsher biedt de Wet op de lijkbezorging het recht aan kerkgenootschappen op een eigen begraafplaats of een eigen grafveld op de gemeentelijke begraafplaats. Er is recent een toenemende behoefte binnen bijvoorbeeld de moslimgemeenschap in Nederland om ook te voorzien in een eigen begraafplaats of grafveld.

Er zijn in gemeente Meierijstad meer dan 4500 islamitische inwoners. Jaarlijks zijn er circa 50 uitvaarten binnen de moslimgemeenschap. Ook uitvaartondernemers geven aan dat er een behoefte bestaat aan islamitische graven. Echter zijn er binnen de contouren van de gemeentelijke begraafplaatsen geen geschikte delen qua beschikbare ruimte om islamitisch begraven mogelijk te maken, mede met het oog op situering richting Mekka en de wens voor eeuwigdurende graven. Ondanks dat uit de analyse blijkt dat er de komende jaren voldoende ruimte is op de gemeentelijke begraafplaatsen, is dit niet voldoende om een islamitisch deel in te richten op de gemeentelijke begraafplaatsen. De conclusie in het beleidsplan is dat de huidige gemeentelijke begraafplaatsen niet geschikt zijn om islamitische begraven mogelijk te maken. De gemeente kan uiteraard wel mee denken bij eventuele particuliere initiatieven. Binnenkort zullen de resultaten van het onderzoek met de islamitische organisaties besproken worden.

Communicatie
De begrafenisondernemers in Meierijstad en de vrijwilligers van de begraafplaats in Erp hebben input geleverd bij het opstellen van het beleidsplan. Met de vrijwilligers van de begraafplaats in Erp heeft de gemeente een samenwerkingsovereenkomst, welke we jaarlijks met hen evalueren. De islamitische organisaties in Meierijstad worden op korte termijn bijgepraat over de conclusies uit het beleidsplan. Met hen wordt gekeken naar mogelijke wensen en eventuele vervolgstappen. Op de website staat alle actuele informatie met betrekking tot begraven en de daarbij behorende tarieven. Het streven naar meer biodiversiteit op de begraafplaatsen communiceren we met de bezoekers van de begraafplaatsen via de infopanelen op de gemeentelijke begraafplaatsen.

Participatie
Vrijwilligers vanuit de parochie voeren het onderhoud op de begraafplaats in Erp uit. Dit blijft, ook na vaststelling van dit beleidsplan, op dezelfde manier plaatsvinden. De begrafenisondernemers houden we op de hoogte van de ontwikkelingen op de gemeentelijke begraafplaatsen. Met de islamitische organisaties blijven we in gesprek over mogelijke toekomstige ontwikkelingen.

Duurzaamheid
We werken volgens de richtlijnen voor groenbeheer m.b.t. duurzaamheid. Het streven is meer biodiversiteit te creëren op gemeentelijke begraafplaatsen met passende beplanting.

Financiële toelichting
De kosten voor het begraven worden gedekt uit de inkomsten vanuit de graf- en onderhoudsrechten. De hoogte van de baten is gebaseerd op het aantal begrafenissen de afgelopen vijf jaar.

Planning
Dit beleidsplan is opgesteld voor het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen de komende vijf jaar. Na de vaststelling wordt gewerkt volgens de adviezen zoals in het beleidsplan beschreven.

Bijlage(n)
1. Beleidsvoornemens en beheerplan begraafplaatsen Meierijstad

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,	De burgemeester,
drs. M.G.C. Wilms-Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij